

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za razvoj

2013/2169(INI)

22.1.2014

MIŠLJENJE

Odbora za razvoj

upućeno Odboru za vanjske poslove

o iskorjenjivanju mučenja u svijetu
(2013/2169(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Ricardo Cortés Lastra

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za razvoj poziva Odbor za vanjske poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. naglašava činjenicu da je zabrana mučenja bezuvjetna prema međunarodnom i humanitarnom pravu te Konvenciji UN-a protiv mučenja (CAT); naglašava da je mučenje jedan od osnovnih oblika kršenja ljudskih prava i temeljnih sloboda, da teško pogađa milijune pojedinaca i njihovih obitelji i da se ne može opravdati ni u kojim okolnostima;
2. podsjeća na potrebu za uspostavljanjem integrirane i sveobuhvatne strategije u borbi protiv mučenja rješavanjem glavnih uzroka koji do njega dovode; vjeruje da to treba uključivati opću institucionalnu transparentnost i snažniju političku volju na razini država članica u suzbijanju zlostavljanja; ističe hitnu potrebu za suočavanjem sa siromaštvom, nejednakošću, diskriminacijom i nasiljem koristeći se nacionalnim mehanizmima prevencije te jačanjem lokalnih nevladinih organizacija; ističe potrebu za daljnjim razvijanjem instrumenata EU-a za razvojnu suradnju i ljudska prava kako bi se riješili dubinski uzroci nasilja;
3. sa zabrinutošću primjećuje da zahtjevi za osnovna gospodarska, socijalna i kulturna prava često nailaze na snažan otpor, što dovodi do velikog broja žrtava mučenja iz najsiromašnijih skupina društva; također primjećuje da na nasilje nad ženama i djecom bitno utječe njihova socijalna i ekonomska marginalizacija, među ostalim u zemljama u razvoju; stoga poziva na nove preventivne strategije za rješavanje problema u povezanosti ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava i nasilja;
4. naglašava činjenicu da se suzbijanje mučenja temelji na pristupu pravosuđu, borbi protiv nekažnjavanja, nepristranoj istrazi, jačanju civilnog društva i promicanju obrazovanja o zlostavljanju;
5. ističe važnost posjeta parlamentarnih izaslanstava zatvorima i drugim mjestima zatočenja kada postoji opravdana sumnja da su optuženici bili podvrgnuti mučenju ili zlostavljanju te traži da se osiguraju informacije o pojedinačnim slučajevima i o njima pokrenu neovisnu istrage;
6. primjećuje ključnu ulogu EU-a u suzbijanju mučenja u svjetskim razmjerima, a u uskoj suradnji s UN-om; naglašava činjenicu da osnaživanje načela nulte tolerancije na mučenje čini temelj politika i strategija EU-a za promicanje ljudskih prava i temeljnih sloboda, kako izvan, tako i unutar EU-a; žali što neke države članice ne poštuju u potpunosti Uredbu Vijeća (EZ) br. 1236/2005 i što su neka trgovačka društva sa sjedištem u zemljama u razvoju možda nezakonito trećim zemljama prodavala policijske i sigurnosne uređaje koji se mogu koristiti za mučenje;
7. poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) da ozbiljno shvate izvješća o mučenjima koja sastavljaju vladine agencije u trećim zemljama, da sustavno potiču pitanje mučenja i zlostavljanja u svim dijalozima s tim zemljama te da traže transparentne istrage tih slučajeva; ističe činjenicu da je poštovanje ljudskih prava jedan od kamena temeljaca u sklopu napora koje EU ulaže u razvojnu suradnju;

8. primjećuje da se, u skladu s Konvencijom UN-a protiv mučenja, terminom „mučenje” označava svaki čin ‘kojim se osobi namjerno nanosi teška tjelesna ili duševna bol ili patnja’, u svrhe navedene u Konvenciji, ‘na poticaj ili s izričitim ili prešutnim pristankom službene osobe ili druge osobe koja djeluje u svojstvu službene osobe’; naglašava, međutim, da se uporaba termina „mučenje” i, stoga, potpuna zabrana, progon i kažnjavanje te prakse, ne treba odbaciti kad takve činove provode nelegalne vojne snage, plemenske, vjerske ili pobunjeničke skupine;
9. ističe da su žene i djeca, osobito djevojčice, najranjivija skupina ljudi podvrgnuta činovima mučenja i zlostavljanja; stoga naglašava važnost rodno osjetljivog tumačenja mučenja i potrebu za osobitim skretanjem pozornosti na pitanja kao što su silovanje u kaznenim ustanovama, nasilje nad trudnim ženama i uskraćivanje prava na reprodukciju;
10. podsjeća na važnost i osobitost dijaloga o ljudskim pravima kao sastavnog dijela političkog dijaloga u skladu s člankom 8. Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua; također podsjeća da svaki dijalog o ljudskim pravima s trećom zemljom mora sadržavati snažnu komponentu protiv mučenja;
11. poziva Komisiju i ESVD da pružaju potporu svim regionalnim mehanizmima za sprječavanje mučenja, uključujući Odbor za sprječavanje mučenja u Africi, te također podržava ulogu posebnih izvjestitelja Afričke unije za zatvore i uvjete pritvora te izvjestitelja za osobe lišene slobode u Sjevernoj i Južnoj Americi;
12. poziva Komisiju i ESVD da u sklopu političkog dijaloga s trećim zemljama, uključujući afričke, karipske i pacifičke, potiču te zemlje da ratificiraju Fakultativni protokol uz Konvenciju protiv mučenja te da uspostave nacionalne mehanizme za sprječavanje mučenja;
13. poziva Vijeće, Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) i Komisiju da poduzmu učinkovitije korake u osiguravanju da Europski parlament i civilno društvo budu uključeni barem u obavljanje procjene smjernica EU-a o mučenju;
14. poziva Vijeće i Komisiju da potaknu svoje partnerske države da u okviru borbe protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka usvoje pristup kojim se usredotočuje na žrtve, pridavanjem posebne pozornosti potrebama žrtava u sklopu politike razvojne suradnje; naglašava da je uvjetovanje pomoći djelotvorno sredstvo za rješavanje tog problema, no da se dijalogima i pregovorima na visokoj razini, sudjelovanjem civilnog društva, jačanjem nacionalnih kapaciteta i usredotočavanjem na poticaje mogu postići bolji rezultati.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	21.1.2014
Rezultat konačnog glasovanja	+: 24 -: 0 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Thijs Berman, Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Mikael Gustafsson, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Ivo Vajgl, Iva Zanicchi
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Philippe Boulland, Emer Costello, Enrique Guerrero Salom, Cristian Dan Preda